

przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 379) zarządzam co następuje:

I. Postanowienia ogólne.

§ 1. Do wykonywania czynności, określonych w art. 1, 2, 6 i 7 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 584), w brzmieniu załącznika do obwieszczenia Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 21 stycznia 1931 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu tej ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 57) powołane są, obok urzędów pocztowych, pocztowo-telegraficznych, telegraficznych tudzież telefonicznych, agencje.

§ 2. Agencje podlegają bezpośrednio Dyrekcjom Poczty i Telegrafów i dzielą się na agencje pocztowe i pocztowo-telegraficzne.

Zakres czynności agencji pocztowych obejmuje całokształt wykonawczej służby pocztowej, a zakres czynności agencji pocztowo-telegraficznych — całokształt wykonawczej służby pocztowej, telegraficznej i telefonicznej.

§ 3. Jeżeli w jednej i tej samej miejscowości znajduje się więcej agencji, oznacza się je, dla odróżnienia, numerem porządkowym przez dopisanie cyfry arabskiej po nazwie miejscowości. Agencje w miejscowościach o jednakowym lub podobnym brzmieniu oznacza się bliższym określeniem. Bliższe określenie nazwy agencji zastrzeżone jest Ministerstwu Poczty i Telegrafów.

§ 4. Terytorjalny zakres działania agencji pocztowych i pocztowo-telegraficznych określa Dyrekcja Poczty i Telegrafów przy zachowaniu postanowień § 3-go ordynacji pocztowej.

§ 5. Agencje pocztowe i pocztowo-telegraficzne dzielą się na 3 stopnie, zależnie od ilości wykonanych jednostek pracy. Sposób obliczania jednostek pracy zawiera rozporządzenie Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 14 czerwca 1921 r. L. 1559/IV w przedmiocie wykazów obrotu w urzędach i agencjach pocztowych (Dz. Urz. M. P. i T. Nr. 31, poz. 98).

Agencje wykazujące rocznie jednostek:
do 30.000 zalicza się do 3 stopnia
od 30.001 „ 60.000 „ „ „ 2 „
„ 60.001 „ 100.000 „ „ „ 1 „

Agencje nowoutworzone zalicza się tymczasowo do 3 stopnia. Po upływie jednego roku od dnia otwarcia agencji następuje zaliczenie jej przez Dyrekcję Poczty i Telegrafów do właściwego stopnia na podstawie ilości jednostek pracy, wykonanych w ciągu tego roku. Zaliczenie to następuje z dniem pierwszym miesiąca następującego po upływie pierwszego roku istnienia agencji i z tym dniem nabywa agent prawo do właściwego wynagrodzenia i właściwych ryczałtów.

Zaliczanie agencji w miejscowościach klimatycznych, zdrojowiskach i uzdrowiskach do odpowiedniego stopnia przeprowadza się na następujących zasadach:

- przeciętną z jednostek pracy w miesiącach pozasezonowych mnoży się przez 12 i stosownie do wyniku zalicza się agencję do odpowiedniego stopnia;
- przeciętną z jednostek pracy w miesiącach sezonowych mnoży się przez 12 i odpowiednio do stopnia, jaki przypadłby agencji przy tak wyśrodkowanej ilości jednostek pracy, przyznaje się agentowi na czas sezonu wyższe wynagrodzenie i ryczałty;
- o ileby wyśrodkowana w sposób pod b) ilość roczna jednostek pracy wchodziła w granicę stawek, ustalonych dla urzędów, albo też inne ważne względy przemawiały za tem, może być kierownictwo agencji powierzone na czas sezonu wyznaczonemu przez Dyrekcję urzędnikowi, agent zaś pełni w tym czasie obowiązki urzędniczej siły podwładnej za wynagrodzeniem, przewidzianem dla kierownika agencji 1 stopnia.

Na ten czas ryczałty mogą być odpowiednio podwyższone i dysponowanie niemi przechodzi na wyznaczonego urzędnika.

§ 6. Klasyfikację agencji pocztowych i pocztowo-telegraficznych przeprowadzają Dyrekcje Poczty i Telegrafów na zarządzenie Ministerstwa Poczty i Telegrafów zasadniczo co 3 lata.

Pierwszy termin klasyfikacji wyznacza się na dzień 1 kwietnia 1932 r.

W wyjątkowych wypadkach przesunięcie agencji do wyższego albo niższego stopnia lub przemiana na urząd pocztowy może nastąpić bez względu na okres 3 letni:

- jeżeli agencja, w przeciągu jednego roku od ostatniej klasyfikacji, wykonała ilość jednostek pracy, wymaganych od agencji wyższego stopnia lub też urzędu pocztowo-telegraficznego i mimo przesunięcia jej do wyższego stopnia rentowność będzie utrzymana, lub jeżeli położenie agencji i jej sprawność służbowa mają szczególnie ważne znaczenie w sieci komunikacyjnej, w organizacji ubezpieczeń publicznego lub inne ważne względy tego wymagają;
- jeżeli agencja w przeciągu jednego roku od ostatniej klasyfikacji wykazuje mniejszą ilość jednostek pracy, niż ustalono dla danego stopnia agencji i nie jest rentowna lub jeżeli upadły względy wymienione w zdaniu drugim punktu a).

§ 7. Godziny urzędowe w służbie wewnętrznej w agencji reguluje Dyrekcja Poczty i Telegrafów w zależności od miejscowych warunków komunikacyjnych i rozmiarów ruchu pocztowo-telegraficznego. Godziny (urzędowe w służbie zewnętrznej dla publiczności reguluje Dyrekcja Poczty i Telegrafów zależnie od miejscowych stosunków i połączeń pocztowych, z tem atoli zastrzeżeniem, że służba zewnętrzna musi trwać przynajmniej godzinę przed odejściem i godzinę po nadejściu poczty, jednak nie dłużej niż do godziny 20-ej.

Godziny urzędowe w służbie zewnętrznej działu pocztowego mogą trwać najmniej 4 godziny, najdłużej 7 godzin, w dziale zaś telegraficzno-telefonicznym nie mniej, jak 7 godzin.

§ 8. Wykonywanie służby w agencjach odbywa się według przepisów służbowych, obowiązujących przy wykonywaniu służby w urzędach pocztowych i pocztowo-telegraficznych, jeżeli niniejsze przepisy nie stanowią inaczej.

II. Wyposażenie agencji.

§ 9. Agencje otrzymują bezpłatnie potrzebne do wykonywania służby podręczniki, druki, aparaty, pieczęcie, datowniki, plombownice, schowek żelazny lub skrzynię, wagę listową i dziesiętną z odważnikami, skrzynki pocztowe, torby posłańcze, worki pocztowe i t. p. oraz tablice z herbem państwowym i tablice z godłem pocztowym.

Wszystkie te przedmioty należą do państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”, a pod względem ewidencji podlegają postanowieniom o prowadzeniu inventarza.

§ 10. Dostarczenie pomieszczenia dla agencji, wraz z urządzeniem biurowym, tudzież zbiorów kancelaryjnych, opalu i oświetlenia, należy do obowiązków agenta pocztowego.

Pomieszczenie agencji powinno być zabezpieczone od włamania i pożaru w myśl obowiązujących przepisów, kosztem agenta pocztowego. O przydatności pomieszczenia do celów pocztowych oraz o celowości zabezpieczenia decyduje Dyrekcja Poczty i Telegrafów.

W wypadkach, w których agencja nie jest obsadzona agentem, a kierownictwo agencji sprawuje w charakterze administratora delegowany przez Dyrekcję Poczty i Telegrafów urzędnik, urządzenie biurowe może być czasowo dostarczone przez państwowe przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”, jak również może być przeprowadzone na koszt tego przedsiębiorstwa zabezpieczenie lokalu.

§ 11. Jeżeli agencja mieści się w budynku należącym do państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”, lub przedsiębiorstwo to dostarczy, w wyjątkowych wypadkach, pomieszczenia dla agencji, wreszcie jeśli pomieszczenia dla agencji dostarczy gmina, agent

118.

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA POCZTY I TELEGRAFÓW

z dnia 7 marca 1932 r.

o agencjach pocztowych i pocztowo-telegraficznych.

Na podstawie art. 14-go, ustęp 2-gi rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1926 r. o utworzeniu państwowego

pocztowy otrzymuje tylko połowę ryczałtu na dostarczenie lokalu, opalu, oświetlenia i przyborów kancelaryjnych.

Zabezpieczenie pomieszczeń w budynkach należących do państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”, lub przez to przedsiębiorstwo dostarczonych, od włamania i pożaru przeprowadza państwowe przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” na swój koszt. Jeżeli wyjątkowo agent pocztowy otrzymuje, oprócz pomieszczenia dla agencji, również mieszkanie, opłaca on za to mieszkanie (mieszkanie takie uważa się za mieszkanie służbowe) komorne, którego wysokość ustala się w sposób analogiczny do postanowień §§ 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 października 1924 r. o opłatach za mieszkania (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 849 z r. 1924 i Dz. Urz. Gen. D. P. i T. Nr. 30, poz. 78 z r. 1925).

III. Personel agencji.

§ 12. Dyrekcje Poczty i Telegrafów mogą powierzyć kierownictwo agencji jedynie osobom posiadającym obywatelstwo polskie, zdolność do działań prawnych, uzdolnionym fizycznie i umysłowo, o nieskazitelnej przeszłości, liczącym nie mniej, niż 21 lat oraz władającym biegle językiem polskim w słowie i piśmie, a które ukończyły najmniej 7 klas szkoły powszechnej.

Przy wyborze kandydatów na kierowników agencji należy kierować się przede wszystkim kwalifikacjami osobistymi kandydatów oraz zabezpieczeniem, jakie dają.

§ 13. Kandydat na agenta pocztowego obowiązany jest odbyć służbę przygotowawczą i złożyć egzamin przepisany rozporządzeniem z dnia 16 października 1931 r. o służbie przygotowawczej i egzaminie kandydatów na stanowiska kontraktowych kierowników agencji pocztowo-telegraficznej (Dz. Urz. M. P. i T. Nr. 18, poz. 130).

§ 14. Przed objęciem kierownictwa agencji kandydat powinien złożyć kaucję lub udzielić gwarancji hipotecznej na sumę 5.000 złotych, jeżeli chodzi o agencję pierwszego stopnia, 3.000 złotych, jeżeli chodzi o agencję drugiego stopnia i 2.000 złotych, jeżeli chodzi o agencję trzeciego stopnia, na zabezpieczenie państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” przed stratami, jakie mogą powstać z działania lub zaniechania agenta pocztowego i osób przezeń do służby przyjętych.

Jeżeli agent pocztowy nie może złożyć kaucji lub udzielić gwarancji hipotecznej, powinien dostarczyć poręczenia hipotecznego jednego lub dwóch ręczycieli, których majątek nieruchomości, po potrąceniu obciążeń, przewyższa łącznie jedną z sum, podaną w ustępie poprzednim.

Nie jest wymagana gwarancja hipoteczna, jeżeli ręczycielem jest urzędnik państwowy (samorządowy, officer) od VIII st. sl. zwyższy lub dwaj urzędnicy niższego stopnia służbowego.

Od złożenia kaucji, gwarancji hipotecznej lub dostarczenia poręki są zwolnieni urzędnicy państwowi i samorządowi w czynnej służbie, oraz pracownicy państwowi w stanie spoczynku.

Kaucja, gwarancja hipoteczna i poręka służą na zabezpieczenie pokrycia szkód powstałych w czasie trwania stosunku służbowego agenta pocztowego. W wyjątkowych wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie, gdy kandydat, posiadający wybitne kwalifikacje osobiste na kierownika agencji i w pełni godny zaufania, nie może złożyć kaucji, udzielić gwarancji hipotecznej lub poręki, Dyrekcja Poczty i Telegrafów może obniżyć sumę kaucji względnie gwarancji hipotecznej lub poręki do połowy, a za zgodą Ministerstwa Poczty i Telegrafów zwolnić go zupełnie od złożenia kaucji, gwarancji hipotecznej lub udzielenia poręki.

§ 15. Urzędnicy państwowi i samorządowi w czynnej służbie obowiązani są, przed nadaniem im kierownictwa agencji, przedstawić pisemnie zezwolenie swej przełożonej władzy na objęcie czynności agenta pocztowego.

§ 16. W razie przyznania agentowi pocztowemu ryczałtu na posłańca, powinien agent pocztowy przyjąć na posłańca osobę, godną zaufania, cieszącą się dobrą opinią i dającą rękojmię, że powierzone jej obowiązki wykona sprawnie i sumiennie.

Posłańiec nie pozostaje w stosunku służbowym do państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”.

§ 17. Funkcjonariusze niżsi, pełniący służbę w agencji, pozostają na etacie urzędu, wyznaczonego do wykonywania nadzoru nad agencją i podlegają naczelnikowi tego urzędu pod względem osobowym i dyscyplinarnym. Natomiast miejscem służbowym funkcjonariuszów niższych jest siedziba agencji.

Pod względem służbowym podlegają ci funkcjonariusze agentowi pocztowemu.

O wszelkich ujemnych spostrzeżeniach co do zachowania się niższych funkcjonariuszów tak w służbie, jak i poza służbą, powinien agent pocztowy powiadomić naczelnika urzędu (ust. 1).

IV. Stosunek służbowy agenta pocztowego.

§ 18. Stosunek służbowy agenta pocztowego ma charakter prywatno-prawny i nawiązuje się przez umowę, zawartą na czas określony lub nieokreślony (wzór Nr. 1). Umowę spisuje się w dwóch egzemplarzach. Jeden egzemplarz otrzymuje agent pocztowy, drugi pozostaje w aktach Dyrekcji Poczty i Telegrafów.

§ 19. Rozwiązanie umowy, zawartej na czas nieokreślony, następuje przez wypowiedzenie jej przez jedną ze stron. Okres wypowiedzenia wynosić ma całkowiie trzy miesiące kalendarzowe. Wypowiedzenie powinno nastąpić najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kalendarzowego, poprzedzającego wypowiedzenie.

Rozwiązanie umowy, zawartej na czas określony, następuje przez sam upływ czasu.

W razie popelnienia przez agenta pocztowego występku służbowego, t. j. takiego naruszenia obowiązków służbowych, które powoduje obrażenie interesu publicznego, lub naraża dobro publiczne na szkodę, prawomocnego skazania go za czyn hańbiący, otwarcia konkursu do jego majątku, utraty praw obywatelskich lub ubezwłasnowolnienia go, przysługuje państwowemu przedsiębiorstwu „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” prawo rozwiązania umowy z agentem pocztowym niezwłocznie w każdym czasie i bez poprzedniego wypowiedzenia. Poza tem nastąpić może rozwiązanie umowy zawartej z agentem, w innych wypadkach, na zasadach przewidzianych w art. 25, 28, 29, 31 — 33 i 36 — 42 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 323).

§ 20. W razie zwinięcia agencji, przeniesienia jej do innej miejscowości, przemiany na urząd pocztowy lub pośrednictwo, nie przysługuje agentowi — poza wypowiedzeniem — prawo do jakiegokolwiek odszkodowania.

§ 21. Agent pocztowy składa przyrzeczenie służbowe (wzór Nr. 2) wobec naczelnika urzędu, wyznaczonego do wykonywania nadzoru nad agencją, lub urzędnika, wyznaczonego przez Dyrekcję Poczty i Telegrafów.

Przyrzeczenie służbowe powinno być podpisane przez agenta pocztowego oraz odbierającego przyrzeczenie i złożone w aktach Dyrekcji Poczty i Telegrafów.

V. Prawa i obowiązki agenta pocztowego.

§ 22. Kierownikowi agencji pocztowej i pocztowo-telegraficznej przysługuje tytuł urzędowy: „Agent pocztowy”.

§ 23. Agentowi pocztowemu służą w czasie pełnienia służby prawo do szczególnej ochrony, określone w ustawie karnej. W rozumieniu tej ustawy agent pocztowy ma charakter urzędnika.

§ 24. Agentom pocztowym i egzaminowanym kandydatom na agentów pocztowych przysługują, w razie podróży służbowych:

- zwrot kosztów przejazdu według ceny biletu III klasy pociągu osobowego lub zwrot rzeczywistych wydatków za przejazd innym środkiem komunikacji, potwierdzonych przez Magistrat (urząd gminny),
- ryczałt w wysokości 6 zł. na pokrycie wydatków ubocznych, związanych z podróżą.

§ 25. Agent pocztowy ma prawo udzielania urlopów okolicznościowych do trzech dni podległym mu niższym funkcjonariuszom, jeżeli z tego powodu nie powstaną żadne koszty zastępcstwa i nie ucierpi na tem sprawność służby.

O udzieleniu urlopu powinien agent pocztowy zawiadomić naczelnika urzędu, wyznaczonego do sprawowania nadzoru nad agencją.

§ 26. Agent pocztowy obowiązany jest wykonywać osobiście wszelkie czynności, wchodzące w zakres działania agencji. W razie niemożności pełnienia służby agent pocztowy może wyryczyć się zastępcą, którego powinien dokładnie zaznajomić z całokształtem służby pocztowo-telegraficznej, wchodzącej w zakres agencji.

Zastępcą może być tylko osoba godna zaufania i mająca naj mniej 18 lat.

Osoba, zastępująca agenta pocztowego, nie pozostaje w stosunku służbowym do państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”, a za działalność jej ponosi agent pocztowy odpowiedzialność w granicach określonych w § 33.

Gdyby nieobecność w służbie miała trwać dłużej, niż trzy dni, agent pocztowy powinien o tem donieść Dyrekcji Poczty i Telegrafów przez urząd, wyznaczonego do sprawowania nadzoru nad agencją.

W wypadku, gdyby agent nie mógł dać zastępcy na czas niemożności pełnienia służby, powinien niezwłocznie zawiadomić o tem Dyrekcję Poczty i Telegrafów.

§ 27. Agent pocztowy jest obowiązany wykonywać powierzone mu obowiązki gorliwie i sumiennie i przy wykonywaniu tych obowiązków przestrzegać ściśle obowiązujących ustaw, rozporządzeń i przepisów.

§ 28. Agent pocztowy powinien zachować w ścisłej tajemnicy wszystkie sprawy, o których dowiedział się dzięki swemu stanowisku służbowemu, lub przy wykonywaniu swych obowiązków służbowych oraz dopilnować, aby tajemnicy takiej przestrzegał również personel podwładny.

Agent pocztowy winien zachować tajemnicę wobec każdego, komu nie jest obowiązany donosić o tem służbowo, o ile jego przełożona władza nie zwolni go od tego obowiązku.

Obowiązek zachowania tajemnicy trwa również po rozwiązaniu stosunku służbowego.

§ 29. Agent pocztowy powinien w służbie i poza służbą strzec powagi swego stanowiska i unikać wszystkiego, co mogłoby obniżyć poważanie i zaufanie, którego wymaga jego stanowisko.

§ 30. Agent pocztowy jest obowiązany do wykonywania wszelkich zarządzeń organów inspekcyjnych, wydanych w interesie służby i zgodnych z przepisami oraz uwidoczonych w wyniku rewizji. W razie wątpliwości co do słuszności wydanego zarządzenia, przysługuje agentowi pocztowemu prawo odwołania się do Dyrekcji Poczty i Telegrafów, aż do nadejścia jednak rozstrzygnięcia zarządzenie organu inspekcyjnego pozostaje w mocy, chyba, że wskutek wykonania tego zarządzenia powstałaby znaczna szkoda dla państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”.

Przed rozpoczęciem czynności urzędowych przez organa inspekcyjne lub kontrolne, powinien agent pocztowy w każdym wypadku żądać wylegitymowania się, czy organ ten jest powołany do przeprowadzenia inspekcji.

§ 31. Agent pocztowy jest obowiązany, gdy zauważy naruszenie obowiązków służbowych, albo popelnienie nadużyć służbowych przez podwładny personel, natychmiast całą sprawę wyczerpująco zbadać i sporządzić krótki lecz wyczerpujący protokół, w którym wina i odpowiedzialność winnego mają być jasno przedstawione. Niezależnie od tego powinien on, w razie wykrycia sprzeniewierzenia lub kradzieży, wdrożyć potrzebne kroki, celem zabezpieczenia państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” od strat.

akta dochodzeń powinien agent pocztowy przesłać Dyrekcji Poczty i Telegrafów łącznie ze sprawozdaniem, ujętem zwięzle i wyczerpująco.

W odniesieniu do przydzielonych funkcjonariuszów niższych agent pocztowy może w wymienionych wyżej wypadkach, jak również w wypadku jawnego odmówienia posłuszeństwa służbowego wśród szczególnie ważnych okoliczności, usunąć funkcjonariusza niższego od pełnienia służby, zawiadamiając równocześnie urząd, wyznaczony do sprawowania nadzoru nad agencją.

§ 32. W razie przydzielenia do agencji kandydata na agenta pocztowego do odbycia służby przygotowawczej (praktyki), powinien agent pocztowy dołożyć wszelkich starań, ażeby kandydat na agenta zaznajomił się w wyznaczonym czasie szczegółowo z całokształtem służby pocztowo-telegraficznej w agencji, służąc mu radą, wskazać kolejno przepisy, prawidłowe ich wykonanie, oraz sposób kontroli prawidłowego wykonania każdej czynności, a po zaznajomieniu się kandydata z przepisami dopuścić go do wykonywania poszczególnych czynności, pod stałą osobistą kontrolą i odpowiedzialnością materialną.

VI. Odpowiedzialność agenta pocztowego.

§ 33. Agent pocztowy odpowiada służbowo za zgodne z przepisami wykonywanie powierzonych mu obowiązków służbowych oraz materialnym całym swoim majątkiem ruchomym i nieruchomym za każdą szkodę, wyrządzoną państwowemu przedsiębiorstwu „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” z winy lub niedopatrzenia.

W ten sam sposób odpowiada agent pocztowy za czynności swego zastępcy lub posłańca.

Za czynności niższych funkcjonariuszów, przydzielonych agencji, odpowiada agent pocztowy służbowo i materialnie wtenczas, gdy wskutek braku nadzoru z jego strony pełnią obowiązki służbowe niebale, lub dopuszczają się nadużyć służbowych.

W razie uchybienia obowiązkom służbowym mogą być nałożone na agenta pocztowego kary pieniężne do wysokości 10% wynagrodzenia za pracę niezależnie od możliwości zastosowania innych rygorów.

Kary pieniężne będą potrącane przy wypłacie wynagrodzenia z zastrzeżeniem, że potrącenie nie może przekroczyć 10% wynagrodzenia, przypadającego do wypłaty po dokonaniu innych ustawowo dozwolonych potrąceń.

VII. Wynagrodzenie agenta pocztowego, ryczałt i dodatek za nocną służbę.

§ 34. Wynagrodzenie agenta pocztowego składa się:

- z wynagrodzenia za wykonywanie służby pocztowej,
- z dodatku za wykonywanie służby telegraficznej i telefonicznej lub jednej z nich.

§ 35. Oprócz wynagrodzenia (§ 34) otrzymuje agent pocztowy ryczałt za dostarczenie lo-

kału, opalu, oświetlenia i przyborów kancelaryjnych oraz ryczałt na posłańca do służby wewnętrznej, służby doręczeń i utrzymania połączeń pocztowych w odległości do 5 km.

§ 36. Wynagrodzenia i ryczałty są płatne zdołu.

§ 37. Wysokość wynagrodzenia oraz ryczałtów ustalają odrębne przepisy.

§ 38. Kierownicy agencji, w których pełnią służbę niżsi funkcjonariusze (listonosze wiejscy), nie pobierają ryczałtu na posłańca, jeżeli oprócz funkcyj niższych nie przewidziano osobnego posłańca.

§ 39. Agent pocztowy otrzymuje za pełnienie służby w porze nocnej, a mianowicie między godziną 21 a 6-tą, odrębne wynagrodzenie, ustalone w zarządzeniu z dnia 14 maja 1928 r. w sprawie dodatku za nocną służbę dla kierowników agencji pocztowych i pocztowo-telegraficznych (Dz. Urz. M. P. i T. Nr. 12, poz. 49).

VIII. Nadzór nad agencjami.

§ 40. Do sprawowania nadzoru nad agencjami wyznacza Dyrekcja Poczt i Telegrafów urzędy pocztowo-telegraficzne, położone w miarę możliwości najbliżej danych agencji i połączone z nimi kursowo.

Zadaniem naczelnika takiego urzędu jest:

1) udzielać agentowi pocztowemu, na jego żądanie, wszelkich wskazówek i pouczeń z zakresu wykonawczej służby pocztowej, telegraficznej i telefonicznej,

2) rozłączać z własnej inicjatywy opiekę nad służbami czynnościami agencji.

O spostrzeżeniach, świadczących ujemnie o działalności agencji, powinien naczelnik urzędu zawiadomić Dyrekcję Poczt i Telegrafów.

IX. Postanowienia przejściowe.

§ 41. Istniejące w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia urzędy pocztowe i pocztowo-telegraficzne VI i V kl. o jednej sile urzędniczej, które w roku 1930 wykonywały mniej niż 100.001 jednostek pracy, ulegną przemianom na agencje.

X. Postanowienia końcowe.

§ 42. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1-go kwietnia 1932 r.

Z dniem tym tracą moc obowiązującą:

1) rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 30 kwietnia 1921 r. Nr. 14598/936/III w przedmiocie organizacji agencji pocztowych (Dz. Urz. M. P. i T. Nr. 23, poz. 72),

2) postanowienia rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 14 czerwca 1921 r. L. 1559/IV (Dz. Urz. M. P. i T. Nr. 31, poz. 97) w przedmiocie organizacji urzędów i agencji pocztowych, telegraficznych i telefonicznych, dotyczące agencji,

3) rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 18 kwietnia 1923 r. Nr. 1148/IV w przedmiocie organizacji agencji (Dz. Urz. M. P. i T. Nr. 18, poz. 89),

4) rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 17 kwietnia 1923 r. L. 1051/IV w przedmiocie organizacji urzędów VI-ej klasy (Dz. Urz. M. P. i T. Nr. 18, poz. 88).

Minister Poczt i Telegrafów:
(-) Boerner.

Wzór Nr. 1 (do § 18).

U M O W A

zawarta między . . . . . w imieniu państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”, a Pan . . . . . w sprawie stosunku służbowego.

1. Pan . . . . .

przyjmuje na siebie od dnia . . . . . 19 . . . . . roku (do dnia . . . . . 19 . . . . . r. wyłącznie *) obowiązki agenta pocztowego, w agencji pocztowej — pocztowo-telegraficznej w . . . . . i zobowiązuje się do wykonywania wszelkich czynności wchodzących w zakres działania agencji pocztowej — pocztowo-telegraficznej, pełnienia służby ściśle według obowiązujących przepisów, jako też wskazówek i poleceń, wydawanych przez Ministerstwo Poczt i Telegrafów, Dyrekcję Poczt i Telegrafów i ich organa oraz ściślego dochowania tajemnicy służbowej, listowej, telegraficznej i telefonicznej. Niepodjęcie obowiązków służbowych w dniu . . . . . 19 . . . . . r. spowoduje natychmiastowe rozwiązanie umowy.

2. Pan . . . . . oświadcza, że zapoznał się dokładnie z treścią rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 7 marca 1932 r. (Dz. Urz. M. P. i T. Nr. 4, poz. 42) o agencjach pocztowych i pocztowo-telegraficznych i że podporządkowuje się postanowieniom tego rozporządzenia w całej rozciągłości.

3. Pan . . . . . składa kaucję — udziela gwarancji hipotecznej — dostarcza poręczenia hipotecznego ze strony Pan . . . . .

dostarcza poręczenia przewidzianego w § 14 rozporządzenia o agencjach (pkt. 2 umowy), ze strony Pan . . . . .

na sumę . . . . . zł. (słownie . . . . . złotych)

na zabezpieczenie pokrycia szkód, jakie mogą powstać dla państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” z Jego — Jej działania lub zaniechania i osób przez Niego — nią do służby przyjętych.

W razie, gdyby wymienione wyżej zabezpieczenie przestało istnieć lub straciło z jakiegokolwiek bądź powodu swą wartość, Pan . . . . .

obowiązuje się dać w to miejsce nowe zabezpieczenie lub uzupełnić dotychczasowe do poprzedniej wysokości pod rygorem natychmiastowego rozwiązania umowy w razie niedotrzymania tego warunku.

4. Pan . . . . . zobowiązuje się dostarczyć odpowiednio zabezpieczonego pomieszczenia dla agencji, ponadto opalu, oświetlenia i przyborów kancelaryjnych oraz koniecznie potrzebnych przedmiotów inwentarza biurowego. Lokal ma być przystosowany wewnętrznym urządzeniem do celów służby pocztowo-telegraficznej i zabezpieczony od włamania i pożaru. O użyteczności lokalu, celowości i jakości zabezpieczenia decyduje Dyrekcja Poczt i Telegrafów w . . . . .

Pan . . . . . nie przysługuje zwrot kosztów za szkody powstałe przy zdejmowaniu tablic z godłami, urządzeń telefonicznych i telegraficznych, skrzynki pocztowej i t. p.

Wszystkie przedmioty, dostarczone przez państwowe przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”, a mianowicie: podreczniki, drukarki, aparaty, pieczęcie, datownik, plombownica, schowek żelazny lub skrzynia, waga listowa i dziesiętna z odważnikami, skrzynki pocztowe, torby posłańcze, worki pocztowe i t. p. oraz tablica z herbem państwowym i z godłem pocztowym, powinny być zainwentaryzowane, odpowiednio konserwowane, a po rozwiązaniu umowy zwrócone w całości państwowemu przedsiębiorstwu „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”.

5. Pan . . . . . zobowiązuje się być wobec publiczności uprzejmy, wykonywać służbę bezstronnie i chętnie udzielać żądanych informacji, jeżeli to nie będzie kolidowało z obowiązkiem dochowania tajemnicy.

6. Pan . . . . . otrzymywać będzie następujące miesięczne wynagrodzenie:

a) wynagrodzenie za wykonywanie służby pocztowej w kwocie . . . . . zł. (słownie . . . . . zł.),

b) dodatek za wykonywanie służby telegr. i telef. lub jednej z nich w kwocie . . . . . zł. (słownie . . . . . zł.).

Ponadto: ryczałt na lokal, opał, światło i przybory kancelaryjne w kwocie . . . . . zł. (słownie . . . . . zł.) i ryczałt na posłańca w kwocie . . . . . zł. (słownie . . . . . zł.).

Wynagrodzenie oraz ryczałty wypłacane będą przez cały czas trwania umowy miesięcznie zdołu, w dniu ostatnim każdego miesiąca kalendarzowego.

7. Na wypadek niemożności pełnienia służby może Pan . . . . . powierzyć wykonywanie czynności służbowych zastępcy Pan . . . . .

nie pozostaje w stosunku służbowym do państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” i nie pobiera od niego żadnego wynagrodzenia. Pan . . . . . bierze na siebie całkowitą odpowiedzialność służbową i materialną za czynności swego zastępcy.

8. W razie niemożności pełnienia przez Pan . . . . . obowiązków wskutek choroby lub nieszczęśliwego wypadku, jeżeli one nie zostały wywołane roztępieniem, wskutek powołania do pełnienia obowiązków sędziwego przysięgłego, ławnika sądu pracy lub innych obowiązków obywatelskich, nałożonych przepisami prawa publicznego, albo też wskutek wykluczenia od zajęć przez władzę sanitarną, dla zapobieżenia rozszczeniu choroby zaraźliwej, Pan . . . . . zachowuje przez

okres trzech miesięcy prawo do wynagrodzenia, zmniejszonego o kwoty, otrzymane z tytułu ubezpieczenia prawo-publicznego w razie choroby lub nieszczęśliwego wypadku, względnie ze Skarbu Państwa w razie powołania do pełnienia wyżej wymienionych obowiązków, albo też wykluczenia od zajęć przez władzę sanitarną. W razie powołania do ćwiczeń rezerwy będzie Pan otrzymywał wynagrodzenie, określone w p. 6 niniejszej umowy, bez potrąceń. We wszystkich wymienionych wyżej wypadkach niemożliwości peł-

nienia obowiązków służbowych prawo do wynagrodzenia gśnie przed upływem trzech miesięcy, jeżeli w ciągu tych trzech miesięcy umowa niniejsza ulegnie rozwiązaniu wskutek wypowiedzenia dokonane przed zajęciem powyższych wypadków.

W razie powołania do czynnej służby wojskowej na pięć miesięcy w myśl art. 60 ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym w brzmieniu ogłoszonym obwieszczeniem Ministra Spraw Wojskowych z dnia 8 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 458) oraz w razie powołania do służby wojskowej na skutek mobilizacji lub częściowego uzupełnienia wojsk do stopy wojennej, przenie Pan . . . . . otrzymywać wynik . . . . . z niniejszej umowy wynagrodzenie z końcem miesiąca, w którym nastąpiło powołanie.

9. Do wykonywania służby wewnętrznej, służby doręczeń i utrzymania połączeń pocztowych do 5 km. Dyrekcja Poczt i Telegrafów w . . . . . przyznaje Pan . . . . . ryczałt na posłańca. Z przyznanego ryczałtu powinien Pan . . . . . przyjąć i opłacać jednego lub więcej posłańców. Za przyjętego posłańca (posłańców) ponosi Pan całkowitą odpowiedzialność służbową i materialną.

Koszty ubezpieczenia posłańca ponosi Pan . . . . . jako pracodawca, na zasadzie obowiązujących w tej mierze przepisów ustawowych.

10. Pan . . . . . nie wolno bez zezwolenia Dyrekcji Poczt i Telegrafów przyjmować żadnego wynagrodzenia lub podarunków od osób trzecich z tytułu pełnienia obowiązków służbowych.

11. W razie uchybienia warunkom umowy, a w szczególności obowiązkom służbowym wymienionym w rozporządzeniu Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 7 marca 1932 r. o agencjach pocztowych i pocztowo-telegraficznych (Dz. Urz. M. P. i T. Nr. 4, poz. 42), mogą być nałożone na Pan . . . . . kary pieniężne do wysokości 10% wynagrodzenia za pracę niezależnie od możliwości zastosowania innych rygorów.

Kary pieniężne potrącone będą przy wypłacie wynagrodzenia, z zastrzeżeniem, że potrącenie nie może przekraczać 10% wynagrodzenia, przypadającego do wypłaty po dokonaniu innych, ustawowo dozwolonych potrąceń.

12. Pan . . . . . odpowiada całym swoim majątkiem ruchomym i nieruchomym za ściśle wykonywanie obowiązków, wynikających z niniejszej umowy, a w szczególności:

1) za zgodne z przepisami pobieranie, zachowywanie i odsyłanie powierzonych pieniędzy,

2) za bezpieczne przechowywanie przesyłek pocztowych, dokumentów, druków, znaczków i gotówki oraz za punktualne wysyłanie i doręczanie przesyłek pocztowych, wreszcie

3) za wszelkie straty powstałe dla państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” z winy, niedbaństwa lub braku nadzoru ze strony Pan . . . . .

13. Rozwiązanie niniejszej umowy nastąpi: z dniem . . . . . 19 . . . . . *) po upływie trzech miesięcy od wypowiedzenia umowy przez Dyrekcję Poczt i Telegrafów w . . . . .

lub Pan . . . . . Trzymiesięczny okres wypowiedzenia powinien się pokrywać z miesiącami kalendarzowymi, wypowiedzenie zaś powinno nastąpić na piśmie i być doręczone najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kalendarzowego, poprzedzającego okres wypowiedzenia.

Po upływie trzech miesięcy niepełnienia przez Pan . . . . . obowiązków z powodu choroby lub nieszczęśliwego wypadku może Dyrekcja Poczt i Telegrafów w . . . . . uznać niniejszą umowę za rozwiązaną. Poza to nastąpić może rozwiązanie umowy niniejszej w innych wypadkach i na zasadach przewidzianych w art. 25, 28, 29, 31 — 33, 36 — 42 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 323).

14. W razie rozwiązania stosunku służbowego jest Pan . . . . . obowiązany . . . . . uregulować zaciągnięte względem państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” zobowiązania pieniężne i służbowe oraz pokryć wszelkie braki kasowe, jakie okazałyby się po zwolnieniu Pan . . . . . z stanowiska agenta pocztowego.

15. Umowę niniejszą zawarto na czas nieokreślony — określony.

*) Jeżeli umowę zawarto na czas określony — tekst nieodpowiedni skrócić.

*) W razie zawierania umowy na czas określony.

16. Dla rozstrzygnięcia wszelkich sporów, wynikłych ewentualnie z niniejszej umowy, będą w pierwszej instancji wyłącznie kompetentne sądy przedmiotowe—właściwe w siedzibie Dyrekcji Poczty i Telegrafów w . . . . .

Niniejszą umowę sporządzono w dwóch równobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje Pan . . . . . drugi zaś egzemplarz umowy Dyrekcja Poczty i Telegrafów w . . . . .

Podpis agenta . . . . .

Podpis przedstawiciela państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” . . . . . pieczęć.

Wzór Nr. 2 (do § 21).

PRYZRZECZENIE SŁUŻBOWE.

Przyrzekam, że na stanowisku agenta pocztowego przyczynić się będę w mym zakresie działania z wszystkich sił do ugruntowania wolności, niepodległości i polęgi Rzeczypospolitej Polskiej, której zawsze wiernie służyć będę, wszystkich obywateli kraju w równym mając zachowaniu, przepisów prawa strzec będę pilnie, obowiązki spełniać gorliwie i sumiennie, polecenia moich przełożonych wykonywać dokładnie, a tajemnicy urzędowej dochowam.

Przyrzeczenie służbowe złożyłem dnia . . . . . 193 . . . r., co stwierdzam własnoręcznym podpisem.

Przyrzeczenie odebrałem:

Naczelnik Urzędu . . . . . w . . . . .

Jako świadek: